

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce: **P. V.**, bytem, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, 587 33 Jihlava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2014, č. j. KUJI 75679/2014, sp. zn. OOSČ 980/2014 OOSC/297,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru ostatních správních činností, vydané dne 19. 11. 2014, č. j. KUJI 75679/2014, sp. zn. OOSČ 980/2014 OOSC/297, **se z r u š u j e**.
- II. Žalovaný má povinnost zaplatit žalobkyni na nákladech řízení 3.000 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku k jejím rukám.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě žalobce napadá rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru ostatních správních činností, vydané dne 19. 11. 2014, č. j. KUJI 75679/2014, sp. zn. OOSČ 980/2014 OOSC/297 (dále jen napadené rozhodnutí), jímž bylo dle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Velké Meziříčí, odboru dopravy a silničního hospodářství (dále jen správní orgán prvního stupně), vydané dne

17. 9. 2014, č. j. DOP/27066/2014/4285/2014-krejc, a rozhodnutí tohoto orgánu bylo potvrzeno.

Žalobkyně podává žalobu z důvodu, dle kterého jí nebylo umožněno zúčastnit se ústního jednání před správním orgánem prvního stupně a k věci se vyjádřit, čímž byla porušena jedna ze základních zásad ve správním řízení – zásada ústního projednání přestupku. Předvolání k ústnímu jednání nařízenému na den 17. 9. 2014 v 9:00 hod bylo žalobkyni doručeno dne 22. 8. 2014. Správnímu orgánu nebyl znám důvod nepřítomnosti žalobkyně a proto věc projednal v její nepřítomnosti. V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí uvedla, že se k ústnímu jednání nemohla dostavit z důvodu závažného zdravotního stavu a následné návštěvy lékaře. Správnímu orgánu prvního stupně zaslala písemnou omluvu s dokladem o lékařském vyšetření. V odvolání proto namítala, že správní orgán prvního stupně neakceptoval její závažný stav v den, kdy se mělo konat ústní jednání a rozhodl v její nepřítomnosti.

Žalobkyně má za to, že správní orgány nepostupovaly správně, když vyhodnotily podmínky pro jednání bez její přítomnosti. Žalobkyně nebyl plánovitě objednaná, ale z akutních důvodů v den 17. 9. 2014 byla nucena vyhledat lékařskou pomoc. Zdravotní stav žalobkyni nedovoloval se nejen zúčastnit jednání, ale nebyla schopna se bez pomoci třetí osoby postarat sama o sebe. I přes svůj nepříznivý zdravotní stav si nechala zpracovat stručnou omluvenku, ke které doložila písemné potvrzení od lékaře a toto nechala zaslat přes poštovní úřad. Dle žalobkyně tento způsob omluvy je nejvhodnější, neboť jakákoliv telefonická omluva by dle jejího názoru nebyla přijata s ohledem na to, že v tomto případě je nutno vždy doložit písemnou zprávu od lékaře. Žalobkyně zastává názor, že v této věci učinila vše potřebné. Odkazuje na judikaturu, dle které je možno zaslat omluvu poštovní cestou i dodatečně.

Závěrem žalobkyně uvádí, že s ohledem na její rodinnou situaci pro ni vyslovení zákazu řízení motorových vozidel znamená nenahraditelnou újmu.

Z uvedených důvodů žalobkyně považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a navrhuje, aby soud rozsudkem rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Zároveň požaduje náhradu nákladů řízení. Žalobkyně žalobou též podává žádost o přiznání odkladného účinku žalobě.

Žalovaný se k žádosti o odkladný účinek žaloby vyjádřil tak, že ponechává zcela na zvážení soudu, zda podané žalobě odkladný účinek přizná.

K věci samé odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť ty samé námitky uvedla žalobkyně již v odvolání proti rozhodnutí orgánů prvního stupně. Zejména pak

žalovaný odkazuje na část odůvodnění, ve které podrobně zdůvodňuje, proč byla omluva žalobkyně z nařízeného ústního jednání vyhodnocena jako nedostatečná.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí nejdříve podrobně popisuje, za jakých okolností je možno věc projednat bez účastníka řízení. Na základě tohoto výčtu pak žalovaný dovozuje, že podmínky pro projednání věci bez účastníka řízení byly splněny. Především proto, že žalobkyně nedoložila řádně důležitý důvod, pro který se nemohla tohoto nařízeného jednání zúčastnit, když v den, kdy bylo nařízeno jednání, pouze odeslala přes poštovní úřad písemnou omluvenku. Žalovaný uvádí, že žalobkyně musela znát termín návštěvy u lékaře předem a mohla se omluvit alespoň telefonicky. Žalovaný tak vyhodnotil její jednání za účelové.

Usnesením ze dne 22. 5. 2015, č. j. 41 A 135/2014 - 24, bylo krajským soudem rozhodnuto o nepřiznání odkladného účinku žalobě, neboť nebyly splněny podmínky dle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.). Soud tak rozhodl především z důvodu, že žalobkyně ničím nedoložila případnou újmu, která by jí mohla vzniknout, kdyby žalobě odkladný účinek nebyl přiznán.

Ve správním spisu se nachází oznámení přestupku Policie České republiky, Krajského ředitelství policie kraje Vysočina, Odboru služby dopravní policie, Dálniční oddělení Velký Beranov ze dne 30. 7. 2014, oznámení přestupku sepsané na místě ze dne 21. 7. 2014, úřední záznam Policie České republiky, Krajského ředitelství policie kraje Vysočina, Odboru služby dopravní policie, Dálniční oddělení Velký Beranov ze dne 30. 7. 2014, záznam o přestupku ze dne 21. 7. 2014, čas 01:33 hod, s fotografií motorového vozidla č. 6908, reg. zn., s naměřenou rychlostí 190 km/h, dále výpis z evidenční karty řidiče (žalobkyně) potvrzující celkem 6 záznamů o přestupcích (z toho 1 přestupek za poslední rok), ověřovací list č. 254/13 ze dne 22. 11. 2013 vydaný Autorizovaným metrologickým střediskem RAMET a.s., Letecká 1110, 686 04 Kunovice, z něhož vyplývá, že silniční radarový rychloměr byl ověřen jako stanovené měřidlo a lze jej používat pro měření rychlosti silničních vozidel s platnou kalibrací od 22. 11. 2013 do 21. 11. 2014.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti žaloby:

Dne 22. 8. 2015 bylo žalobkyni doručeno oznámení o zahájení řízení a předvolání na den 17. 9. 2014 v 09:00 hod.

Dne 17. 9. 2014 se konalo projednávání přestupku bez přítomnosti žalobkyně, neboť ta se nedostavila a správnímu orgánu prvního stupně nebyly známy důvody její nepřítomnosti.

Téhož dne vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí, kterým byla žalobkyně uznána vinnou tím, že dne 21. 7. 2014 v 01:33 hod na dálnici D1, v km 130, ve směru jízdy

na Brno, k. o. Meziříčko, OSRP Velké Meziříčí. Řídila osobní automobil, reg. zn., přičemž překročila nejvyšší povolenou rychlost jízdy, když jí byla Policií České republiky naměřena silničním rychloměrem AD9C rychlost 190 km/h. Po odečtu tolerance měřicího zařízení byla jako skutečná rychlost stanovena rychlost 184 km/h. Dovolenu rychlost na dálnici tak překročila o 54 km/h. Dále byla uznána vinnou za nerespektování pokynu Policie České republiky k zastavení vozidla, jež jí bylo signalizováno prostřednictvím světelného výstražného zařízení modré barvy s použitím světelného nápisu STOP. Svým jednáním tedy porušila ust. § 18 odst. 3 a ust. § 4 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o silničním provozu), a tím spáchala přestupek podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 a podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Za tyto přestupky jí byla uložena pokuta podle ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1900 Sb, o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o přestupcích), a v souladu s ust. § 125c odst. 4 písm. d) zákona o provozu na pozemních komunikacích, sankce ve formě pokuty ve výši 7.000 Kč, a dále podle ust. § 11 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích v souladu s ust. § 125c odst. 5 zákona o provozu na pozemních komunikacích, sankce ve formě zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 8 měsíců. Současně jí byla stanovena povinnost nahradit náklady řízení v částce 1.000 Kč na základě § 79 odst. 1 zákona o přestupcích ve spojení s ust. § 1 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 231/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Dne 18. 9. 2014 byla správnímu orgánu prvního stupně doručeno písemné *omluvení účasti na projednání ve stanoveném termínu a žádost o stanovení nového termínu*. V obsahu omluvy je jako závažný důvod uvedena časová kolize s termínem, jež byl žalobkyni současně stanoven lékařem specialistou, který bohužel nebylo možno změnit či odložit. K písemnosti je přiložena lékařská zpráva MUDr. Z. V., vystavená dne 17. 9. 2014, v 09:39 hod, v níž je konstatováno: *Pacientka dnes vyšetřena na gynekologii pro akutně vzniklé potíže. Dop.: týden klidový režim. Hospitalizace tč. není nutná. Kontrola za 2 dny.*

Dne 3. 10. 2014 podala žalobkyně odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Žalobkyně namítá porušení zásady ústního projednání přestupku se stejnými důvody jako v žalobě. K odvolání přiložila kromě již výše popsané omluvy a lékařského potvrzení, podací lístek z České pošty s datem odeslání 17. 9. 2014, v němž jako adresát je uveden správní orgán prvního stupně.

Žalovaný v zamítavém napadeném rozhodnutí odkazuje na ust. § 74 odst. 1 o přestupcích, z něhož vyplývá několik zásadních podmínek pro projednání věci v nepřítomnosti osoby obviněné ze spáchání přestupku, a to konkrétně, že obviněný musí být především řádně předvolán a poučen o tom, v jakých případech může být jednáno bez jeho účasti. Další podmínkou je, že se odmítne k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Dle rozhodnutí byla odvolatelka (žalobkyně) řádně

předvolána a řádně poučena o tom, za jakých okolností může být věc projednána bez její účasti. Odvolatelka se k jednání nedostavila a dodatečně se omluvila z důvodu vyšetření pro akutně vzniklé potíže u lékaře specialisty dne 17. 9. 2014. Dle rozhodnutí musí být splněny kumulativně tři podmínky, aby mohla být omluva z nařízeného ústního jednání považována za náležitou.

Tyto podmínky jsou: 1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví např. omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013 - 23).

Žalovaný dospěl k závěru, že správní orgán prvního stupně postupoval v dané věci naprosto správně, když rozhodl v nepřítomnosti odvolatelky podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích. Za náležitou omluvu se zpravidla považuje omluva, k níž správní orgán prvního stupně může přihlédnout ještě před zahájením řízení, výjimečně lze přijmout i omluvu pozdější, která je opřena o důležitý důvod (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. 1 As 55/2012 - 32). Typickým příkladem omluvy ex post, která by mohla být uznána jako náležitá, je omluva z důvodu náhlého onemocnění, hospitalizace, úrazu, upoutání na lůžko a podobně (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 9/2009 - 66 nebo ze dne 12. 5. 2011, č. j. 9 As 76/2010 - 76). Dle žalovaného však dle omluvenky odvolatelky nevyplynulo, jaké náhlé onemocnění ji postihlo, které by znemožnilo zúčastnit se ústního jednání a rovněž ji znemožnilo oznámit svoji neúčast dopředu. V písemném sdělení správnímu orgánu prvního stupně se omezila pouze na tvrzení, že ji byl lékařem stanoven termín, který bohužel nebylo možno změnit či odložit, a lékař v lékařské zprávě uvedl, že byla vyšetřena pro akutně vzniklé potíže atd., z čehož měl žalovaný za to, že odvolatelka termín tohoto vyšetření věděla již dopředu. I přesto, pokud by se akutní potíže objevily až v den nařízeného ústního jednání, odvolatelka měla možnost se omluvit bezodkladně telefonicky, či prostřednictvím e-mailu a pokusit se se správním orgánem prvního stupně domluvit na náhradním termínu. Pokud se o to nepokusila, lze považovat její pozdější námitky za účelové (dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2011, č. j. 2 As 36/2010 - 58, i telefonická omluva je dostačující a z povahy věci nejlépe splňuje požadavek bezodkladnosti omluvy). Nelze tedy omluvu učiněnou odvolatelkou považovat za bezodkladnou. Omluva učiněná až po jednání z důvodu, který odvolatelka uvedla, a o němž podle žalovaného věděla a mohla jej sdělit již dříve, nelze považovat na základě výše uvedených podmínek za náležitou.

Dne 11. 5. 2016 v 10:00 bylo ve věci nařízeno soudní jednání, ke kterému se žádný z účastníků nedostavil. Oba účastníci se omluvili a souhlasili s projednáním věci v jejich nepřítomnosti.

Soud konstatuje, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s., osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jde o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).

V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Žaloba je důvodná.

Soud se zabýval žalobní námitkou, kterou žalobkyně zpochybňuje postup správního orgánu prvního stupně, jenž ji neumožnil, aby byla přítomna ústního jednání ve věci přestupku, z něhož byla obviněna. Žalovaný postup správního orgánu prvního stupně potvrdil jako správný.

Dle ust. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

Evropský soud pro lidská práva vykládá pojem trestního obvinění autonomně a vychází z jeho materiálního chápání. Z hlediska judikatury tohoto soudu lze řízení o přestupku považovat za řízení, v němž se rozhodovalo o oprávněnosti trestního obvinění ve smyslu čl. 6 Úmluvy. Tomuto závěru svědčí v prvé řadě všeobecná povaha přestupků a řízení o nich: zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, je obecným právním předpisem pro postih protispoločenských činů v nejrůznějších odvětvích práva. Pro tento závěr hovoří dále punitivní povaha i tvrdost sankcí, které za spáchání přestupků mohou být uloženy. V úvahu je třeba vzít i subsidiární poměr trestných činů k přestupkům (přestupek a trestný čin se odlišují především intenzitou újmy způsobené chráněnému společenskému zájmu). Konečně i pojem správní trestání, jímž je v nauce označován podobor správního práva, do něhož spadá i přestupkové právo, ospravedlňuje závěr, že obvinění z přestupku je svou povahou obviněním trestním. Je-li řízení o přestupku řízením o oprávněnosti trestního obvinění ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy, požívá i obviněný z přestupku dalších minimálních práv, mimo jiné, i práva mít přiměřený čas a možnosti k přípravě své obhajoby, práva obhajovat se osobně nebo za pomoci obhájce podle vlastního výběru nebo, pokud nemá prostředky na zaplacení obhájce, práva, aby mu byl poskytnut bezplatně, jestliže to zájmy spravedlnosti vyžadují, a práva vyslyšet nebo dát vyslyšet svědky proti sobě a dosáhnout předvolání a výslech svědků ve svůj prospěch za stejných podmínek jako svědků proti sobě

[viz čl. 6 odst. 3 písm. b), c) a d) Úmluvy]. Efektivní uplatnění všech těchto práv samozřejmě předpokládá, že obviněnému z přestupku budou vytvořeny podmínky pro to, aby projednání trestního obvinění mohl být přítomen. Z tohoto důvodu také čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod prohlašuje právo každého, aby jeho věc byla projednána v jeho přítomnosti, za právo základní požívající ústavněprávní ochrany. Práva garantovaná v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod se proto nutně musí vztahovat na řízení, v němž je rozhodováno o oprávněnosti trestního obvinění ve smyslu čl. 6 Úmluvy, tj. i na řízení o přestupcích před nalézacím správním orgánem. Aplikovatelnost čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod na řízení o přestupcích lze ostatně dovodit i z názvu hlavy páté této Listiny (právo na soudní a jinou právní ochranu) i vzhledem k obecnému charakteru práv garantovaných v čl. 37 a 38 Listiny základních práv a svobod (srov. i nález Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02).

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013 - 23, obecně shrnuje tři podmínky, které musí být splněny, aby mohla být omluva z přestupku považována za náležitou. Těmito podmínkami jsou:

1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve.

2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví např. omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí.

3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat.

Krajský soud se tedy zabýval, zda tyto podmínky skutečně nebyly splněny, jak tvrdí žalovaný.

Dle první podmínky musí být omluva doložena neodkladně. V posuzovaném případě žalobkyně zaslala omluvu tentýž den, kdy bylo nařízeno ústní jednání (viz podací lístek). Dle žalovaného by bezodkladná omluva žalobkyně mohla být učiněna pouze telefonicky. Soud uznává, že tato omluva se jeví vzhledem k situaci jako nejvhodnější. Přesto však nelze hodnotit formu omluvy, kterou se žalobkyně rozhodla využít, k její tíži. Jak sama žalobkyně uvedla, písemná omluva se jí v danou chvíli zdála jako nejvhodnější, neboť telefonicky by nebylo možné zaslat lékařské potvrzení. K tomu soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2016, č. j. 7 As 303/2015 - 26, dle něhož: „*Pokud se jedná o formu omluvy, je telefonická omluva dostačující a z povahy věci dokonce nejlépe splňuje požadavek bezodkladnosti omluvy z neúčasti u nařízeného ústního jednání. Protože technické možnosti umožňují i jiné formy omluvy, neznamená to, že musí být učiněna pouze touto jedinou formou. Z jejího nevyužití ale nelze vyvozovat žádné důsledky. Proto úvahy krajského*

soudu, jakým způsobem mohl stěžovatel řešit situaci vzniklou poté, kdy došlo k poruše jeho vozidla (možnost telefonické omluvy za použití mobilního telefonu pracovníka autoservisu, některé benzínové čerpací stanice, popř. autoservisu v Praze), nemají žádnou relevanci. Argumentace krajského soudu, jakým způsobem se mohl stěžovatel telefonicky omluvit, tak byla pro hodnocení, zda v daném případě splnil povinnost bezodkladně se s uvedením důvodu omluvit, zcela zbytečná a vedla k nepřiměřené stěžovatelově reakci.“ V lékařské zprávě je také uveden čas návštěvy (09:39 hod), kdy vzhledem k tomu, že jednání bylo nařízeno na 09:00 hod, žalobkyně se z jednání nemohla omluvit dopředu.

Pokud jde o důvod uvedený v omluvě, považoval jej žalovaný za rozporuplný, neboť vycházel především z písemnosti, kterou napsala sama žalobkyně, z níž měl žalovaný za to, že žalobkyně byla k lékaři objednaná, a tudíž měla předmětnou omluvu zaslat před ústním jednáním. Soud je však toho názoru, že je nezbytné předně vycházet z lékařské zprávy, neboť ze strany žalobkyně mohlo jít pouze o špatnou formulaci omluvy. V lékařské zprávě je uvedeno, že pacientka byla vyšetřena pro akutně vzniklé problémy. Zároveň jí bylo lékařem stanoveno dodržovat klidový režim. Z lékařské zprávy tedy vyplývá, že zdravotní stav žalobkyně byl natolik vážný, že by nebyla schopna se ústního jednání zúčastnit.

Pokud jde o podmínku, že důvod omluvy musí být doložen, tak tato byla splněna, neboť omluva včetně lékařského potvrzení byla správnímu orgánu prvního stupně zaslána a je založena ve správním spisu.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí na rozsudek č. j. 6 As 25/2013 - 23 odkazuje, i když v daném případě omluva žalobce nebyla uznána, neboť se jednalo v pořadí již o třetí omluvu z nařízeného jednání a navíc k omluvě nebyl připojen žádný doklad potvrzující neschopnost žalobce se k jednání dostavit.

Následně se soud vypořádal s judikaturou Nejvyššího správního soudu, o kterou opírá své rozhodnutí žalovaný.

V rozsudku ze dne 14. 6. 2012, č. j. 1 As 55/2012 - 32, se Nejvyšší správní soud zaměřil na relevantní důvod omluvy z ústního jednání, kterým může být pouze lékařská zpráva, dle níž je účastníkovi řízení doporučeno konkrétní omezení. V tomto smyslu je za náležitou omluvu považována taková, která skutečně znemožňuje účastnit se nařízeného správního řízení. Za takový případ je možno považovat hospitalizaci nebo jiný důvod skutečně a prokazatelně zamezující pohybu osoby. V daném případě je v lékařské zprávě stanoveno, že má mít pacientka klidový režim. Ve zmíněném rozsudku se jedná o lékařskou zprávu, která žádné omezení neobsahovala, a tudíž ji správní orgány nemohly přijmout jako řádnou omluvu z jednání.

V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2011, č. j. 9 AS 76/2010 - 76, je řešena situace, kdy žalobce důvod své neúčasti, kterým byla nemoc, sdělil správním orgánům až prostřednictvím odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a potvrzení od lékaře doložil až k žalobě. V tomto případě nebylo možno omluvu z nařízeného jednání považovat za včasnou. V nyní posuzovaném případě však žalobkyně lékařskou zprávu správnímu orgánu prvního stupně zaslala v den, kdy překážka k ústnímu jednání na straně žalobkyně vznikla. Naopak v rozsudku ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009 - 66, byla žalobci uznána omluva učiněná 5 dní po nařízeném jednání, neboť tak bylo učiněno v nejbližší možný den, kdy to žalobci zdravotní důvody umožnily.

V rozsudku ze dne 26. 5. 2011, č. j. 2 As 36/2010 - 58, Nejvyšší správní soud hodnotí omluvu z ústního jednání učiněnou 6 dní po konání jednání jako opožděnou, kdy vzhledem ke zdravotnímu stavu žalobce bylo možno omluvu učinit minimálně následující den po jednání. Z rozhodnutí by soud vyzdvihl následující část: *„Dále je vhodné uvést, že pokud stěžovatel namítá, že se jeho zdravotní stav sice počal zlepšovat dne 7. 7. 2009 avšak až v odpoledních hodinách a že v té době již bylo ústní jednání pravděpodobně skončené, lze doplnit úvahy krajského soudu v tom smyslu, že stěžovatel mohl zcela jistě učinit bezodkladnou telefonickou, popřípadě elektronickou omluvu hned ve středu 8. 7. 2009 v ranních hodinách, případně později, kdy to jeho zdravotní stav umožňoval; v každém případě však dříve, než dne 13. 7. 2009.“* Z uvedeného tedy vyplývá, že omluva učiněná již v den ústního jednání, popř. následující den, kdy to zdravotní stav účastníkovi umožňuje, nelze považovat za opožděnou.

Vzhledem k výše uvedenému, judikatura, na kterou odkazuje žalovaný, není k řešenému případu přílehavá.

Z hlediska průběhu řízení je nutno dále poukázat na tyto skutečnosti:

Žalobkyně se měla přestupkového jednání dopustit dne 21. 7. 2014. Ústní jednání ve věci bylo nařízeno na den 17. 9. 2014.

Jak správně uvádí žalovaný v napadeném rozhodnutí, hodnocení toho, zda se jedná o náležitou omluvu, je věcí správního uvážení a správní orgán prvního stupně ji provádí i s ohledem na dosavadní průběh řízení. K tomu je však nutno vytknout postup správních orgánů. Pokud by přistoupily k hodnocení předmětné omluvy žalobkyně i s ohledem na průběh řízení před samotným ústním jednáním, musely by dojít k závěru, že ze strany žalobkyně se o žádné obstrukce nejednalo. Žalobkyně se z ústního jednání omluvila pouze jednou, omluvu správnímu orgánu prvního stupně zaslala již ten den, kdy se o překážce z jednání dozvěděla.

Dle § 20 zákona o přestupcích v tehdejšího znění bylo možno přestupek projednat, pokud neuplynul jeden rok od jeho spáchání. Správní orgány měly dostatek času

(tj. do 21. 7. 2015), aby přestupek projednaly, tudíž správní orgán prvního stupně měl vyhodnotit situaci tak, aby termín ústního jednání přesunul na jiný termín.

Prvostupňový správní orgán sice neměl vědomost o důležitém důvodu nepřítomnosti žalobkyně při jednání dne 17. 9. 2014, kdy bylo také vydáno prvostupňové správní rozhodnutí, ale žalovaný již při vydání svého rozhodnutí dne 19. 11. 2014 tuto vědomost měl, a proto bylo na místě, aby rozhodnutí správního orgánu prvního stupně pro vadu řízení zrušil.

Ve světle výše uvedených skutečností je na správních orgánech, aby v dalším řízení řádně projednaly přestupek žalobkyně při nově nařízeném ústním jednání.

S ohledem na to, že žalobou napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud shledal nezákonným, nezbylo mu, než rozhodnutí žalovaného podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušit. Soud současně vyslovil, že věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem, který krajský soud v tomto zrušujícím rozsudku vyslovil (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Pokud jde o náklady řízení, rozhodnutí se opírá o ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Ve věci měla úspěch žalobkyně, proto má nárok na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti se soudním sporem. Jedná se o náklady zaplaceného soudního poplatku při podání žaloby ve výši 3.000 Kč, které je žalobkyni povinen zaplatit žalovaný.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 11. května 2016

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně